

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

La contesta d'Itàlia a la nota franco-britànica ha causat decepció en els cercles polítics de París i Londres. Si bé la posició anglesa tal vegada trobi possibilitats a noves consultes amb Itàlia, s'ha d'admetre que la negativa del Govern de Roma és concreta i no permet apel·lacions. L'argument relatiu a la participació d'Alemanya i altres potències en la projectada conferència, ja no té lloc a discussió per tal com en la nota conjunta es preveïen les raons que aconsellaven el procediment tripartita. Potser no s'excloueixi, després de l'oposició de procediment que fa Itàlia, la possibilitat d'una reunió del Comitè de no-intervenció; però de caure en aquesta debilitat serà complaure els desigs del duce que el que vol és guanyar temps per a no deixar desemparrats els facciosos, mentre que les suggerències franco-angleses ja es discutirien amb parsimònia. La dilació que es va donant a la resolució que cerquen ambdues democràcies, encara que només sigui per a meditar la contesta italiana i passar-ne els perills, representa el transcurs d'un temps preciós que aprofitarà Mussolini per a enviar nous contingents militars i material bèl·lic als facciosos, amb l'esperança de què donin el cop decisiu. És el moment d'adoptar una reacció enèrgica per part dels Governos de França i Anglaterra, perquè si no permeten que Espanya desenrotlli les seves activitats en la plenitud del Dret internacional, les conseqüències greus no seran ja sols per a nosaltres, sinó que en patiran també els respectius països, que avui es veuen tan amenaçats com el nostre i tenen en perill la seva seguretat nacional.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

XXIII

Fem un parèntesi en la marxa de la política espanyola per a posar de manifest el curs de la guerra europea en els primers mesos de l'any 1916, ja que dels esdeveniments de l'exterior no ens en podem sostroure mentre la sagnant lluita influeixi tan decisivament en la vida dels diversos països, siguin o no belligerants.

Situats grans contingents de l'exèrcit austriac en les muntanyes que dominen Cattaro, molt aviat es produeix una defecció en les escasses forces montenegrines i sobretot la rendició de Cetigne. La capitulació del regne montenegrí ha estat però un estratagema que ha permès el replegament de les seves amenaçades forces; cap a l'Albània, on s'uneixen amb la resta de l'exèrcit serbi per a més endavant reorganitzar-se, com ja d'altres d'aquest darrer país ho estan efectuant en la illa de Corfú.

En entrar a la primavera, hom calcula que les forces aliades sumen uns tretze milions de combatents, mentre que els imperis centrals, amb el reforç de Bulgària i Turquia, no disposen d'una xifra superior als set milions. Així i tot, però, l'esperada ofensiva que hom preveia vindria pel cantó dels aliats, s'inicia vigorosa per part de les forces germàniques, en la línia de Verdun. La transcendència d'aquesta gran batalla fa dir als crítics francesos que Verdun és la pedra angular de la seva defensa.

No és gens d'estranyar que Alemanya intenti un cop desesperat en el front on hi ha de trobar una resistència formidable, perquè, després del pacte de Londres, ja sap que la pau no serà firmada per separat per cap de les potències aliades, i la batalla decisiva l'ha de lliurar, per tant, allà on radica el més gran poder militar. Així mateix, en els mars, Alemanya hi desplega l'activitat submarina i torpedina vaixells, sense respecte al dret de gents. Victima d'aquesta acció ha estat enfonsat el vaixell «Sussex», entre els nombrosos morts del qual s'hi compta el mestre Granados i la seva esposa. Les protestes que aixeca a tot el món prenen un to d'amenaça en els EE. UU. Ha estat el President Wilson qui, en la sessió del Congrés federal, del dia 20 d'abril, es pronuncia enèrgicament, en nom de la humanitat, contra els procediments germànics, i aquesta actitud és considerada com un ultimatum adreçat a Alemanya.

La formidable ofensiva que l'exèrcit alemany ha emprat en la ribera del Mosa i en el conjunt de forts escolonats al voltant de Verdun, topa amb el valor i la perícia d'un adversari que és l'admiració general. Grans masses d'homes prenen part en aquesta formidable batalla considerada la més gran que ha registrat la història, sense que s'hi registrin resultats que facin preveure un canvi en la situació.

Alemanya, que cada dia es veu la guerra més perduda, posa en joc tots els recursos que li permeten un alè d'esperança. Així d'una manera esporàdica es produeix un moviment revolucionari a Irlanda, que es reprimit enèrgicament pel Govern anglès. Els antecedents de la revolta dels *sinn-feiners* s'han de cercar en les lluites que anys ha es venien sostenint per a l'*Home rule* i que en certs moments prenen el caràcter d'una guerra civil per l'obstinada oposició que els orangistes de l'Ulster feien a l'autonomia integral de la Irlanda, votada pel Parlament del Regne Unit, però no posada en vigència per raó del conflicte europeu. Confirma aquest punt de vista la intervenció d'un diputat nacionalista irlandès, en el Parlament britànic, amb aquestes paraules: «El fet de què 250.000 irlandesos combatin a les trinxeres és el més eloqüent comentari a la revolta passada. En el meu sentir, aquest incident no és pas un argument contra l'autonomia d'Irlanda; al contrari, és una prova més de què solament els irlandesos són capaços de governar Irlanda. En una Irlanda autònoma (*self-governed*) aqueix drama hauria estat impossible. Només us diré aquests mots finals: Digueu que el complot alemany ha fracassat en absolut».

Es evident que els horrors de la guerra no han commogut encara les consciències dels homes responsables de tanta maldat, i que la pau del món es troba encara llunyana.

DEMO